

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Operațiuni iluzorii. — Proiectul conversiunii datoriilor agricole. — Aduș la instrucțiunile legii contribuțiilor directe și modificări recente asupra acestei legi.

Operațiuni iluzorii.

Conversiunea datoriilor agricole este pe punctul de a fi legiferată, dacă nu se va fi legiferat deja până la apariția acestor rânduri. Dar fie că se va legifera, fie că nu, ceea ce însă este foarte puțin probabil, alternativele interesează prea puțin din punctul de vedere pe care-l urmărim noi astăzi. Ceea ce trebuie să reținem însă din toată energia, care s'a consumat pentru susținerea sau combaterea operațiunii în discuție, este faptul că economia românească a ajuns din nou la un punct când are nevoie de o injecție. Căci nu trebuie să uităm că dacă economia altor țări este supusă direct sau indirect fluctuațiilor internaționale, dezastrul de astăzi al economiei românești se datorește în mare parte, nouă înșine. Dacă ar fi să căutăm, cari sunt cauzele cataclismului acestuia curios, evident că orice om politic va fi capabil să mediteze și să le expună. Dar a expune nu este un lucru suficient.

În înșiruirea de evenimente, cari ne duc pe fluctuații de valuri cu unde urcânde sau coborânde este absolut necesar ca din moment ce plătim încă odată greșalele trecutului și încă ale unui trecut foarte apropiat, să ne luăm hotărârea solemnă că acest fenomen în economia noastră nu se va mai repeta. Iar pentru a cunoaște cauzele le vom

reaminti noi încă odată, încadrându-le însă într'un ansamblu de operațiuni, ce se îmbină una cu alta în mod desăvârșit și neseparabil.

Expropriarea, această operațiune socială de mulțumire a masselor, a fost făcută în sens demagogic. Este cazul să menționăm că ea n'a fost concepută în destrăbălarea în care s'a efectuat. După războiu când economia mondială întreagă pune bazele unei noi organizări bazată pe raționalitate, când se căuta mereu concentrarea întreprinderilor, expropriarea agrară românească, sau mai bine zis împroprietărea, era menită să se facă pe baze de exploatare a pământurilor în comun în formă de obștii și cooperative. Dar a intervenit patima politică, care nu cruță nici cele mai importante acte naționale și sociale, dând frâu liber pornirilor demagogice. Numai astfel am ajuns la o pulverizare infinită a proprietății funciare și la o distribuție a ei în mâinile tuturor nechemărilor pentruca să asistăm astăzi la micșorarea nu numai a rentabilității, ci chiar la dispariția productivității proprietății funciare. Lăsați în voia jocului individual al fiecărui proprietar, pământurile au rămas înfelenite, dacă nu la propriu, apoi desigur la figurat, în înțelesul că nimeni nu s'a străduit să impună un program de ansamblu al exploatării, care să rezolve sau să prevadă cel puțin, condițiunile grele impuse de mersul vremii.

Programul în ansamblul economiei mondiale a jucat după războiu un rol extraordinar de important. În această ordine de idei vom aminti doar rezultatele din America și Rusia sovietică. În special

în ceea ce privește acest ultim stat, care se mândrește cu nomenclatura de republică democratică și cu regimul de completă libertate a muncii pe care l-a adoptat, programul care a încadrat economia generală a țării a dat ocazie să se scrie despre el, opere întregi¹⁾. Sunt demne de amintit în acest domeniu celebrele planuri de cinci ani, cari prin rigiditatea cu care au fost întocmite au pus în discuție chiar libertățile individuale. Totuși prin ele economia sovietică a fost pusă pe mecanisme automate și în rezultate izolate prevederile s'au realizat cu punctualitate de ceasornic. Rezultatele izolate nu ne îngăduie evident să afirmăm că ansamblul întreg va fi adus acolo unde îl vor Bolșevicii. Fapt este însă că în ce privește economia rurală, în Rusia s'a găsit calea cea mai optimă de exploatat, pe care vor trebui să o imite în curând și alte țări burgheze²⁾. Când zicem imitare nu înțelegem desigur că trebuie să ne gândim la adoptarea proprietății comune, ci că o exploatare rațională a pământului agricol este posibilă și la noi cu rezultate foarte bune.

De un plan, care să coordoneze și la noi activitatea noastră economică aveam și noi absolută nevoie. Iar punctul de plecare al acestui plan trebuia să fi fost exproprierea în jurul căreia să se fi suprapus toate eforturile noastre. Desigur că era în primul rând de căutat modalitatea exploatării proprietății agricole pulverizate, tehnica exploatării acesteia, finanțarea ei și abia pe urmă rămânea să se treacă la înfăptuirile industriale. Iar odată cu planul întocmit se puneau acut problema de bușeurilor noastre pentru producția agricolă, care trebuia să caute să cucerească piața Nordului, rămânând ca industria, ce se înfiripa să satisfacă întâi necesitățile pieței noastre și apoi să treacă spre piețele sudice, nestrăbătute încă de alte state.

Este curios să constatăm că nu se lucrează nici astăzi în sensul acesta. Anul trecut o lege a asociațiilor agricole consacra avantajele de cari s'ar bucura exploatarea în comun a pământurilor țără-

nești. Dar deși se scontau prin lege frumoase rezultate, nimeni nu s'a trudit să dea viață alineatelor din articolele sale.

Lucrul nu era greu. Posedăm în țara românească o număroasă armată de agricultori cu carte. Și îndrăznim să spunem că sunt folosiți cu totul spre alte scopuri decât cele ale chemării lor. Faptul pare cu atât mai paradoxal cu cât agricultorii ar forma unica breaslă de oameni cu carte, căreia i-ar sta la îndemână un vast câmp de experiențe și de posibilități de afirmare la noi în țară. În disonanță de ex. cu activitatea inginerescă industrială unde domeniile de cercetări sunt foarte înguste și mult îngreunate, pământul românesc a stat la dispoziția tuturor cari ar fi vrut să experimenteze.

Ce trebuia să fie astăzi agricultura românească ne-o spune precis dl prof. Chirișescu—Arva, într'un studiu apărut după întoarcerea sa din călătoria de studii întreprinsă în anul 1930 în cadrul „Asociației pentru cunoașterea solului“ în cuprinsul Rusiei sovietice³⁾. Parcurgând rândurile studiului menționat, ne putem da cu înfrigurare seama de ceea ce putea și trebuia să fie agricultura românească, dacă ne țineam de metodele de exploatare impuse de vreme. Iar în această situație desigur că n'ar fi existat nici o problemă a conversiunii datoriei agricole, care să răstoarne creditul, să distrugă încrederea operațiunilor comerciale și să anchilozeze brutal viața economică prin izgonirea capitalurilor de pe piață⁴⁾.

Problema coordonării activității-economice la noi în țară a format obiectul multor discuții. Unii cercetători au considerat agricultura ca fiind fundamentul economiei noastre naționale și că deci în jurul ei vor trebui să se împletească toate atențiunile. Este desigur o părere în extrem și bazată pe spiritul de clasă. Alți cercetători au fost de părere că industria este cea mai avantajoasă activitate economică și au propus ca în sensul acesta să se îndrume lucrurile. Intre aceștia din urmă amintim pe dl Mihail Manoilescu, care a emis o întreagă doctrină economică bazată pe noțiunea

1) Vezi între altele: Das Experiment des Bolschewismus de Arthur Feiler și der Fünfjahresplan de Michael Farbmann.

2) Vezi „Agricultura noastră în fața concurenței sovietice de M. Chirișescu-Arva.

3) Dezi opul citat de M. Chirișescu-Arva.

4) Vezi articolul: Debitori și creditori din ziarul Argus cu data de 23 Februarie 1932 de N. Dașcovici.

productivității¹⁾. Părerile d-sale au găsit partizani și potrivnici și au stârnit discuții infocate în revistele de specialitate.

Un echilibru între cele două păreri ne pare a fi însă expunerea dlui St. Antim în cartea sa: Problema rurală, exproprierea și datoriile agricole. Precum era și natural după ce autorul expune problema rurală în tot complexul ei se oprește întâi asupra neajunsurilor expropriării și în special asupra faptului că proprietatea funciară parcelată în loturi tip. de 5 ha. nu poate corespunde nevoilor și tehnicii producției de astăzi. Pe urmă ocupându-se de problema debușeurilor producției agricole constată că în afară de cele externe, țara însăși ar fi putut forma unul important, dacă s'ar fi căutat a se forma o clasă de consumatori provenită din lucrătorii industriali²⁾. Iată deci în ce fel se îmbină agricultura cu industria și cum cele două activități economice se completează și se întregesc una pe alta. Păreră este cu atât mai fondată cu cât aproape toate guvernele s'au străduit în ultima vreme să creeze un început de autarhie economică. Natural însă că încă nu s'a reușit. Și nu s'a reușit tocmai din cauză că lipsește planul diriguitor în ansamblul economiei noastre naționale.

Evident că demonstrațiunile noastre s'au limitat la puținele rânduri câte ne îngăduie cadrul îngust al revistei. Dar o demonstrație în favorul celor susținute de noi, ne-o oferă tocmai această schiopătate și discontinuitate ce caracterizează economia țării noastre la fiecare schimbare de semestru. A lucra deci fără plan de coordonare și numai la placul sdruncinărilor, ce ne lovesc mereu, însemnează a lăsa să se producă în voie desorganizarea noastră din orice punct de vedere. Iar în acest caz și exproprierea și conversiunea datoriilor agricole vor rămânea jertfe izolate, cari nu vor aduce nici un efect de îndreptare, cum nu poți umplea marea cu fire de nisip. Și astfel procedând totul devine iluzoriu oricâte sforțări izolate am face.

Ing. GH. BRÂNDUȘ.

¹⁾ Vezi cartea: Théorie du protectionnisme et de l'échange international.

²⁾ Vezi ziarul „Cuvântul“ din 28 Februarie 1932, articolul dela capitolul „Recensii“ al dlui Florin Codrean.

Proiectul conversiunii datoriilor agricole.

Proiectul de lege pentru asanarea și conversiunea datoriilor agricole a fost discutat timp de două săptămâni și discuțiile au fost terminate în Parlament la 23 crt. prin votarea legii, cu modificări făcute la mai multe articole.

Discuția pe articole a proiectului n'a adus îmbunătățirile sperate și propuse de cercurile bancare. Din contră a agravat în mai multe privințe situația băncilor, cari privesc cu îngrijorare la viitor.

Este aproape cu neputință a urmări după rapoartele ziarelor toate modificările făcute și a reda exact textul definitiv acceptat de Parlament.

Legea în textul modificat, în forma sa autentică va fi cunoscută, în cursul săptămânei viitoare, când va ajunge în deliberarea Senatului.

Și până atunci spicuim câteva din dispozițiile mai importante și mai de interes pentru bănci.

Astfel art. 40 a căpătat redacțiunea următoare: „Cambiile scontate la orice instituțiune de credit până la data de . . . și pe care figurează, în orice calitate, debitorul beneficiind de dispozițiunile acestei legi și ale căror termene de plată cad la 18 Decembrie 1931 sau după această dată, se consideră că au scadența de drept la nouă luni dela data scadenței prevăzută în titlu.

„Debitorii din efectele reescontate la Banca Națională a României, prevăzut de art. 9, care vor beneficia de dispozițiunile de mai sus ale acestui articol vor prezenta efecte în preschimbare cu scadența la nouă luni, conform art. 23 din statutul Băncii Naționale a României, plătind și dobânda aferentă.

„In cazul când înlăuntrul termenului de nouă luni prevăzut mai sus creanțele debitorilor vor fi reduse prin hotărâri rămase definitive, cambiile aflate în portofoliul instituțiilor de credit, întrucât reprezintă sumele reduse, se vor trece în conturile ce urmează a fi amortizate sau finanțate conform prevederilor prezentei legi (art. 55), păstrându-se aceste cambii spre a fi valorificate, conform legii de finanțare.

Conform art. 41: „Toate cambiile preschimbate și prolongite de drept conform legii vor fi scutite de timbru“.

Articolul 42, de mare importanță pentru bănci glăsuiește în noul său text cum urmează:

„Nu vor putea fi declarate în stare de faliment timp de 5 ani dela data publicării legii de față cooperativele de credit, instituțiunile de bancă sau credit cu firme individuale sau colective, sau constituite în societăți anonime, societățile sau comercianții de mașini agricole, dacă cel puțin 10 la sută din portofoliul lor cuprinde creanțe supuse asanării.

Beneficiază de aceste dispozițiuni toate instituțiile de credit mai sus enumerate și comercianții sau

societățile de unelte agricole, cari s'ar afla în concordat, efectul art. 47 din legea concordatului preventiv fiind suspendat pe timp de 5 ani. Instituțiile de credit și comerțianții din această categorie vor beneficia de suspendarea cererii de declarare în stare de faliment în temeiul unui certificat eliberat de instanțele chemate a hotărî asupra aplicării legii de față, pentru care acestea atestă că cel chemat în declarație îndeplinește condițiunile mai sus arătate.

Cererea de suspendare se va judeca în camera de Consiliu, de urgență și cu precădere“.

La acest articol s'a cerut de un însemnat număr de parlamentari, înainte de-a ajunge la dezbateri în parlament, adăogarea unor dispoziții de ocrotire a băncilor, tot pe termen de 5 ani și în contra proceselor și a executărilor silite.

Ministrul de finanțe s'a și declarat de acord. Totuși în parlament, când deputatul Dr. Hedrich a făcut o propunere de amendament în sensul de mai sus, acelaș domn ministru s'a declarat în contra lui, ceea ce a produs multă amărăciune în sânul conducătorilor dela bănci.

Inregistrăm deocamdată acest fapt curios, fără a-l comenta, în speranță că dl ministru de finanțe va găsi totuși modalitatea și prilejul de a ocroti băncile noastre în contra primejdiei, ce le amenință în urma legii pentru asanarea și conversiunea datoriilor agricole.

Aceasta o sperăm și o așteptăm băncile noastre cu atât mai mult, cu cât, cu aprobarea dlui ministru de finanțe, în una din ședințele ultime ale Parlamentului s'a arătat de guvern și de Parlament toată sollicitudinea, față de cooperativele minoritare, săsești și maghiare, din Ardeal, organizate independent în centrelor lor proprii și cari au fost puse prin legea conversiunii datoriilor agricole, pe picior de absolută egalitate cu cooperativele din Vechiul Regat.

Ori băncile noastre românești din Ardeal, au îndeplinit în trecut și îndeplinesc și azi, în viața economică a poporului nostru, cu totul rolul și funcțiunile de veritabile bănci populare.

Au luat ființă la timpul său, sub forme de societăți anonime, numai sub forța împrejurărilor și a ostilității opresorilor de pe vremuri, dușmani a tot ce era românesc.

Adaus la instrucțiunile legii contribuțiilor directe și modificări recente asupra acestei legi.

În M. O. Nr. 55 din 5 Martie 1932, s'au publicat adausele la instrucțiunile L. C. D. aduse de comisiunea centrală fiscală pe timpul dela 1 Ianuarie 1931 până la 31 Decembrie 1931. Prin aceste adausuri se stabilesc în esență următoarele:

La art. 4. — Determinarea valorii locative, clasificarea și impunerea unui teren agricol sau viran,

întrucât a rămas definitivă în lipsă de apel, nu se mai poate schimba în cursul perioadei de recensământ.

La art. 6. — La impunerea cu impozitul agricol al unei păduri luate în exploatare înainte de războiu, nu se va ținea în seamă contractul, ci valoarea venală actuală.

La art. 8. — Comitetele școlare nu sunt scutite de impozitul agricol pentru pădurile luate în exploatare pentru trebuințele școlare.

Pentru exploatările în dijmă ale terenurilor agricole aparținând statului nu se va plăti impozit agricol.

La art. 15. — (adaus la § 23, ca aliniat ultim). Valoarea locativă a terenurilor virane nu se poate modifica în cursul perioadei de recensământ, pentru ele nefiind aplicabile dispozițiunile art. 4 din legea complectoare din 15 Noembrie 1927, care se referă numai la imobilele clădite.

La art. 22. — Adaus la § 45, pct 3, ca aliniat 2. Dobânzile după depunerile făcute la casele de economii și credit ale personalului unei societăți anonime se taxează cu cota de 15% plus sporurile legale.

La art. 23. — Adaus la § 51, pct 4, de sub lit. a. Prin art. 49 și 52 din legea pentru accelerarea judecăților din 1925 și 1929, legiuitorul a fixat dobânda legală după scontul Băncii Naționale, mărit cu 4% în materie civilă și 6% în materie comercială numai pentru litigiile ce urmează a se rezolva de către instanțele judecătorești.

În materie fiscală, pentru cazurile când părțile nu prevăd prin acte nici o dobândă, sau o dobândă mai mică decât cea legală, impozitul mobilier rămâne a se calcula mai departe conform art. 23, pct. 4, litera a, alin. 2, după care pentru creanțele comerciale dobânda va fi de 6%, iar pentru creanțele civile de 5%.

La art. 23. — Adaus la § 51, pct. 4, litera a, ca alin. 5. Dobânda și implicit impozitul mobilier trebuie calculate în funcție de plata efectivă, dovedită cu acte, cu dată certă a ratelor capitalului împrumutat și nici decum în funcție de clauzele contractuale ale stingerii progresive ale capitalului, cari pot să nu fie respectate, deoarece în această situație se naște prezumția, că însăși creditorul a consimțit la prelungire în schimbul dobânzii, care curge la întreg capitalul împrumutat.

La art. 23. — Adaus la § 51 pct. a., alin. ultim. Dobânda convenită după împrumutul asigurat prin ipotecă dat de copii mamei lor ca tutoare, precum și dobânda după inscripțiunile ipotecare efectuate în vederea realizării onorului de avocat se taxează cu impozitul mobilier din momentul exigibilității lor.

La art. 25. — Adaus la § 57, ca alin. 4. Impozitul mobilier se percepe și după dobânzile prescrise în conformitate cu legea camelei art. 6, adecă acele dobânzi cari nu au fost cerute sau urmărite timp de 3 ani.

Această dispoziție nu privește creanțele băncilor, cari în general nu sunt supuse impozitului mobilier după dobânzile împrumuturilor.

La art. 27. — Adaus la § 65, ca alin. 7. Sumele rezultate din închirierea unor mașini pe o durată de timp determinată nu sunt impozabile la mobilier, fiind considerate ca un venit tras din ocupațiuni necomerciale și nici decum un venit mobilier.

Diferența de venit rezultată din cedarea dreptului de a exploata o pădure, constituie un venit mobilier și se impune ca atare.

(Va urma.)

„MARAMUREȘANA”, inst. de credit și econ., s. a. în Sighet.

Convocare

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „MARAMUREȘANA”, societate pe acții în Sighet, în înțelesul §-ului 19 din statute sunt invitați la

XX-a adunare generală ordinară

care se va ține în Sighet, Vineri la 15 Aprilie 1932, la orele 10 a. m., în localul institutului.

OBIECTE DE PERTRACTAT SUNT:

1. Deschiderea adunării, constatarea celor prezenți și designarea unui notar;
2. Raportul direcțiunii;
3. Raportul comitetului de revizie;
4. Stabilirea Bilanțului și descărcarea gestionarilor;
5. Stabilirea plății și a jetoanelor membrilor din direcțiune și a membrilor din comitetul de revizie pe anul 1932.

Sighet, la 10 Martie 1932.

Direcțiunea.

Activa		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1931		Pasiva	
	Lei	b.		Lei	b.
Cassa numerar	294.771	—	Capital social	2.000.000	—
Portofoliu: { Cambii de bancă	14.163.388	—	Fondul de rezervă	1.405.211	—
{ Cambii ipotecare	5.835.086	—	Cassa de pensii și asistență		
	19.998.434	—	a funcționarilor	456.000	—
Conturi curente debitoare	453.592	—	Fondul creanțelor dubioase	600.220	—
Efecte publice și acțiuni	118.620	—	Fondul cultural	60.000	—
Imobile	2.100.000	—	Depuneri	7.454.770	—
Mobilier	118.000	—	Depuneri în cont-curent	3.755.160	—
Diverse conturi de valori	209.588	—	Conturi curente creditoare	417.518	—
	23.292.985	—	Angajamente de rescont	6.470.550	—
			Dividendă nereclamată	24.413	—
			Diverse conturi de valori	329.706	—
			Dobânzi evvenite anului viitor	309.433	—
			Beneficiul net	10.004	—
				23.292.985	—
Conturi de ordine:			Conturi de ordine:		
Diverse conturi de ordine	1.636.710	—	Diverse conturi de ordine	1.636.710	—
	24.929.695	—		24.929.695	—

Debit		Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1931.		Credit	
	Lei	b.		Lei	b.
Dobânzile plătite la:			Diverse beneficii: din dobânzi, valute, devize, venitul efectelor publice, acțiuni, comisioane etc.	3.578.384	—
{ Conturi curente	261.141	—			
{ Depuneri	703.058	—			
{ Efecte reese.	524.630	—			
	1.488.829	—			
Cheltuieli generale:					
{ Salare	1.449.589	—			
{ Chirii	30.000	—			
{ Jetoane	22.058	—			
{ Spese curente	466.166	—			
	1.967.793	—			
Contribuțiuni către stat și comună	111.758	—			
Beneficiu net	10.004	—			
	3.578.384	—			
					3.578.384

Dr. Titu Dorog, director executiv.

Sighet, la 31 Decembrie 1931.

George Sfăt, șef-contabil, cont.-autorizat

DIRECȚIUNEA:

Simon Balga, președinte.
Augustin Darabant.

Dr. Gavrilă Iuga.
Alex. C. Andereo.

Dr. Faust Selăgean.

Dr. Vasile Hîndriș.
Toma Floru.

Subsemnatul comitet de revizie examinând conturile prezente le-am aflat în regulă și consonanță cu registrele institutului.
Sighet, la 10 Martie 1932.

Ilariu Boroș, președinte.

Mihai Șerban.

Nicolae Dorog

Pr. I. Birlea
Gheorghe Cinea, expert-contabil.

Dr. Ioan Dan

„BANCA COMERCIALĂ“ din Maramureș s. a., Sighet-Maramureș.

CONVOACARE

„Banca Comercială“ din Maramureș s. a., Sighet, la 16 Aprilie 1932, Sâmbătă ora 11 a. m., în localul băncii în Sighet (Str. Dr. Ioan Mihalgy Nr. 9) va ține a

VI-a adunare generală ordinară,

la care Onor. acționari sunt invitați a lua parte.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul Consiliului de administrație, Raportul comitetului de supraveghere, stabilirea bilanțului pe anul 1931 și darea absoluturului Consiliului de administrație și Comitetului de supraveghere. *)
3. Eventuale propuneri (§ 21).

Sighet, la 16 Martie 1932.

Consiliul de Administrație.

*) Bilanțul anual și Raportul comitetului de supraveghere va fi afișat în localul băncii înaintea adunării generale cu 8 zile. La adunarea generală vor lua parte numai acei acționari, cari își vor depune acțiunile eliberate pe numele propriu cel mai târziu înaintea adunării generale cu 3 zile, la cassa băncii și pentru care depunere va avea dovadă.

Activ. Bilanț General încheiat dela 1 Ianuarie 1931 până la 31 Dec. 1931. Pasiv.

Activ.		Pasiv.	
	Lei b.		Lei b.
Numerar în cassă	1.707.688—	Capital social	5.000.000—
Portofoliu cambial	19.079.638—	Fond de rezervă statutar	233.719—
Conturi Curente debitoare	927.867—	Fond de rez. pt. creanțe dub.	600.000—
Diverse conturi debitoare	602.385—	Fond de rezervă pt. dări	120.000—
Mobilier și casse de fier, amortizate	—	Depuneri spre fructificare	9.429.875—
Imobile	1.300.000—	Conturi curente creditoare	37.691—
	23.617.578—	Reescont la Banca Națională a României	7.484.755—
		Dividende neridicate	25.610—
		Diverse conturi creditoare	203.248—
		Interese transitoare anticipate pe 1932	502.680—
			23.617.578—
Conturi de ordine:		Conturi de ordine:	
Efecte în depozit, incasso și garanții	844.070—	Efecte în depozit, incasso și garanții	844.070—
	24.461.648—		24.461.648—

Debit. Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1931. Credit.

Debit.		Credit.	
	Lei b.		Lei b.
Cheltuieli Generale: { Dobânzi plătite la dep. și reescont, spese salar și impozite	2.857.434—	Dobânzi, comisioane și venite din imobile	3.205.830—
Dotarea fondului pt. creanțe dubioase	348.396—		
	3.205.830—		3.205.830—

Sighet, la 31 Decembrie 1931.

Pentru contabilitate: Pompiliu Baicu, m. p., contabil-autorizat, șef-contabil.

Gavrilă Mihalgy m. p., președinte. Arteniú Anderco m. p. Dr. Filip Barna m. p., director. Iognațiu Deneș m. p.
Dr. Iuliu Coman m. p. Dr. Sigismund Pop m. p. Dr. Oprea Rodean m. p. Dr. Szöllössy Tiberiu m. p.
Ionel Urdea m. p., director. Eugen Varnai m. p., director.

Subsemnații Censori am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în deplină regulă și consonanță cu registrele institutului.

Ștefiu Victor m. p., președinte. Eugen Dunca m. p. Vasile Dunca m. p.
Vasile Moys m. p. Vasile Sabo m. p. Desideriu Filip m. p., contabil autorizat.

„FRĂȚIETATEA“, inst. de credit și econ. s. a. în Sadu.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Frățietatea“ societate pe acții, sunt prin aceasta invitați la

a XXI-a adunare generală ordinară,

ce se va ținea în Sadu, în casele institutului, la 5 Aprilie 1932, la orele 2 p. m., cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul Consiliului de administrație, Bilanțul și Contul Profit și Pierdere pe anul 1931 și Raportul Comitetului de cenzori;
3. Descărcarea Consiliului de administrație și a comitetului de cenzori;
4. Distribuirea profitului net.

S a d u, la 24 Martie 1932.

Direcțiunea.

NB. Domnii acționari cari doresc a lua parte la adunare în persoană sau prin plenipotenți, sunt poștiți conform art. 20 din statute, a-și depune acțiunile și documentele de plenipotențiere cu o zi cel puțin înainte de adunarea generală la casa institutului până la ora 6 p. m.

Activ		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1931.		Pasiv	
	Lei	b.		Lei	b.
Cassa în numerar		50.310.30	Capital social		250.000.—
Secont (cambii)	1.170.239.—		Fondul de rezervă	6.618.40	
Imprumuturi cambiale cu acoperire ipotecară	165.142.50		Rezerve pt. creanțe dubioase	15.000.—	21.618.40
Imprumuturi pe obligațiuni	558.024.—	1.893.455.50	Fondul cultural		3.716.08
Realități (Edificiul institutului)		125.000.—	Depuneri spre fructificare		1.548.099.40
Efecte publice și acțiuni diverse		7.800.—	Reescont și credit de cont-curent la „Albina“ Sibiu		215.980.—
Mobilier		2.000.—	Diverși creditori		6.500.—
			Dividendă		836.42
			Tantieme		600.—
			Dobânzi transitoare anticipate pe 1932		26.923.—
			Profit		4.292.50
		2.078.565.80			2.078.565.80

Debit		Contul Profit și Pierdere încheiat la 31 Decembrie 1931.		Credit	
	Lei	b.		Lei	b.
Dobânzi de depuneri spre fructificare	95.022.50		Dobânzi dela împrumuturi	211.205.—	
Dobânzi la Conturi-curente și reescont	25.480.—	120.502.50	Dobânzi dela efecte publice și acțiuni	624.—	211.829.—
Impozite		40.901.—	Chirii		21.000.—
Salare		28.000.—			
Spese		39.133.—			
Profit curat		4.292.50			
		232.829.—			232.829.—

S a d u, la 31 Decembrie 1931.

Pentru contabilitate: Vasile Timofte, contabil la banca „Albina“ Sibiu.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dimitrie Bunea m. p., președinte.
Ionel Bunea m. p.

Dumitru Botărel m. p.

Constantin Vestemean m. p.

Constantin Dăneț m. p.

Subsemnatul comitet, am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și consonanță cu registrele institutului.

S a d u, la 24 Martie 1932.

COMITETUL DE CENSORI:

Dimitrie D. Bunea m. p.

Ioan Dragomir m. p.

Ghedeon Henteș m. p.

„MUREȘIANA“, inst. de credit și econ., soc. an. Reghin.

CONVOCARE

Domnii acționari ai Institutului de Credit și Economii „Mureșana“, soc. an. din Reghin, sunt invitați în sensul §-ului 16 al statutelor la

a XLIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Reghin, Joi la 14 Aprilie 1932, ora 3 d. m., în localul institutului cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării;
2. Raportul Consiliului de Administrație și al Comitetului de Censori;
3. Aprobarea Bilanșului și a contului de Profit și Pierdere și descărcarea Consiliului de Administrație și Comitetului de Censori de gestiunea anului 1931;
4. Impărțirea beneficiului net și stabilirea dividendei anului 1931;
5. Stabilirea drepturilor de prezență pe anul 1932;
6. Alegerea alor 2 membrii în Consiliul de Administrație cu mandat de 5 ani și a întregului Comitet de Censori cu mandat de 3 ani;
7. Modificarea Art. 68 din statute;
8. Votarea regulamentului fondului de pensuni;
9. Eventuale propuneri, anunțate în scris cu 2 zile înainte de adunare;

Dacă la aceasta adunare nu s'ar întruni numărul de acționari cerut de statute, adunarea se va ține în ziua de 26 Aprilie 1932, la ora 3 d. m., cu același ordine de zi, fără considerare la numărul acționarilor întruniți și la acțiunile depuse.

Domnii acționari, cari voiesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile precum și documentele de procură la cassa institutului cel mult până la data de 13 Aprilie 1932.

Acțiunile pentru adunarea generală se pot depune și la alte institute membre la Solidaritatea, precum și la Banca Românească, București, și la sucursalele ei din țară, în cazul acesta însă cel mult până la 12 Aprilie 1932.

Reghin, la 17 Martie 1932.

Consiliul de administrație.

Activ.	Contul Bilanș la 31 Decembrie 1931.		Pasiv.	
	Lei	b.	Lei	b.
Cassa	430.335	—	Capital societar	5.000.000
Efecte de primit	17.748.478	—	Fond general de rezervă	1.205.715
Efecte de primit cu garanție hip.	18.119.900	—	Fond de rez. a creanțelor dub.	1.185.000
Debitori în cont-curent	2.875.222	—	Fond de pensuni	540.202
Efecte publice și acțiuni	632.160	—	Depuneri spre fructificare	9.140.623
Amortizat diferența de curs	69.000	—	Depuneri în cont-curent	153.700
Diverși debitori	563.160	—	Creditori în cont-curent	2.513.665
Imobile: Casele proprii ale institutului	1.638.000	—	Angajamente pentru reescont	18.845.197
Mobilier și Casse de fier	3	—	Diverși Creditori	359.524
			Ordine de plată și cecuri as. noastră	52.430
			Dividende nereclamate	14.857
			Dobânzi cuvenite anului 1932	468.047
			Beneficiul net al anului 1931	690.807
			din care virat fondului de rezervă a creanțelor dubioase	175.185
	39.984.602	—		455.622
				39.984.602

CONTURI DE ORDINE.

	Lei	b.		Lei	b.
Efecte în depozit	4.674.853	—	Clienți efecte în depozit	4.674.853	—
Debitori pentru garanții	1.102.000	—	Creditori pentru garanții	1.102.000	—
Cauțiuni și depozite de valori	1.142.415	—	Clienți cauțiuni și depozite de valori	1.142.415	—
Efecte și documente spre încasare	148.489	—	Clienți efecte și documente spre încasso	148.489	—
	7.067.757	—		7.067.757	—

Debit

Contul Profit și Pierderi

Credit

	Lei	b.		Lei	b.
Dobânzi plătite: după depuneri, reescont și credite în cont-curent	3.323.420	—	Dob. percepute: dela secont și conturi curente	4.143.375	—
Cheltuieli de administrație, salarii și impozite	1.688.527	—	Venitul efectelor publice și acțiunilor	69.597	—
Diferență de curs la efecte publice și acțiuni	69.000	—	Comisioane	1.249.018	—
Fondului de rezervă a creanțelor dubioase	175.185	—	Chirii	153.764	—
Beneficiul net	455.622	—			
	5.620.754	—			
				5.620.754	—

I. Varga ss., director, expert-cont.

Reghin, la 31 Decembrie 1931.

Pentru cont.: Gh. Maior ss., director, cont.-aut.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

G. Fulea, președinte.
ss. D. Antal.

I. Popescu, vice-președinte.
ss. Dr. E. Nicoară.

ss. Dr. I. Harșia.
ss. P. Ciobotar.

ss. I. Pop.
ss. Gh. Găzan.

Dr. A. Geușianu
ss. I. Sălăgean.

COMITETUL DE CENSORI:

Reghin, la 17 Martie 1932.

Verificat și găsit în ordine:

ss. I. Maloș.

ss. Iosif Sipoș.

ss. Zaharie Lupu.

ss. Alex. Cantor, contabil autorizat.